

ku ve smyslu *caritas*, která pochopitelně stojí vysoko nad jakýmkoliv jiným druhem lásky. Capellanova deviza spočívá v tom, že na rozdíl od dvorských básníků nepodléhá ve svém díle přílišné sentimentalitě a dokáže střízlivě zhodnotit a vylicit problémy spojené s tímto typem milostného citu.

4.3 *Praecepta et regulae amoris*

Český čtenář se dosud mohl setkat pouze s výčtem 31 regulí lásky, a to v překladu ze španělské verze (sic!) v úvodu výboru trubadúrské poezie *Přátelé, přilebavý složím vers*³⁴⁴ a dále v překladu Petra Šourka v revue *Souvislosti*³⁴⁵. Seznam dvanácti přikázání lásky nebyl v češtině dosud publikován. Vzhledem k nepřesným formulacím v již existujících překladech³⁴⁶ následuje nová, dosud nepublikovaná verze translace obou seznamů, což je nutné vzhledem k rozboru, který bude následovat. Pro přehlednější orientaci budou dále v textu označena jednotlivá pravidla písmeny P (*praeceptum*) a R (*regula*) a arabskou číslicí odpovídající následujícímu seznamu. Originální znění obou souborů se nalézají v Příloze I.

*XII praecepta amoris*³⁴⁷:

1. Vyhni se lakotě, jako by to byl ničivý mor, a cti její opak.
2. Musíš zachovat cudnost ve vztahu k milované osobě.
3. Nepokoušej se vědomě svést ženu, která je spojena s láskou jiného vhodného muže.
4. Nevybírejte si lásku takové ženy, se kterou ti přirozený stud zakazuje vejít v manželství.
5. Pamatuj si, že je třeba se zcela vyhnout lži.
6. Neměj více důvěrníků, kteří vědí o tvé lásce.
7. Poslouchej všechna nařízení dam a snaž se vždy přidat k Amorově armádě.
8. Při poskytování a získávání milostných potěšení musí být přítomen stud a zdrženlivost.
9. Nepomlouvej.
10. Neprozrad' milence.
11. Ve všech případech buď elegantní a dvorný.

344 Viz *Přátelé, přilebavý složím vers: Písňe okciténských trubadúrů*, s. 28–29.

345 Viz ANDREAS CAPELLANUS. Umění dvorné lásky. Přel. P. Šourek. *Souvislosti: Revue pro literaturu a kulturu*. 2006, roč. 17, č. 4, s. 163–164.

346 Např. reguli XXIV *Quilibet amantis actus in coamantis cogitatione finitur* zde přeloženou jako „Každý čin zamilovaného je spojen s myšlenkami na milovanou.“ překládají autoři výboru trubadúrských básní slovy „Není důležité, jaký čin skončí v myslí milované.“; P. Šourek pak uvádí překlad „Milenec promýšlí každé hnutí milované.“

347 DA I.6.268–269.

12. Při provozování milostných potěšení nezacházej za přání milované osoby.

*XXXI regulae amoris*³⁴⁸:

1. Člověk se nesmí vymlouvat na to, že kvůli manželství nemůže milovat.
2. Kdo nežárlí, nemůže milovat.
3. Nikdo nemůže být připoután láskou ke dvěma osobám.
4. Je známo, že láska neustále sílí, nebo slábne.
5. Co získá milující od milovaného proti jeho vůli, není příjemné.
6. Muž obvykle nemiluje dříve, než dospěl.
7. Pozůstalému po zemřelém partnerovi jsou předepsány dva roky truchlení.
8. Nikdo nemá být připraven o lásku, pokud neudělal něco závažného.
9. Milovat může jen ten, kdo je popohánán láskou.
10. Láska se vyhýbá lakomým příbytkům.
11. Není vhodné milovat ženu, se kterou by se muž styděl oženit.
12. Pravý milenec netouží z lásky po jiných objetích než své milované.
13. Vyzrazená láska vytrvá jen zřídka.
14. Snadno získaná láska má malou hodnotu, složitě dobytá je naopak drahá.
15. Každý zamilovaný zbledne při pohledu na milou.
16. Srdce zamilovaného se roztřepe při náhlém pohledu na milou.
17. Nová láska vyhání starou.
18. Pouze řádný charakter činí člověka hodného lásky.
19. Pokud láska slábne, rychle se vytratí a zřídka kdy se obnoví.
20. Zamilovaný je stále plný obav.
21. Z opravdové žárlivosti vždy vzroste milostný cit.
22. Z podezření partnera vzroste žárlivost a milostný cit.
23. Ten, koho trápí láska, nejí a nespí.
24. Každý čin zamilovaného je spojen s myšlenkami na milovanou.
25. Pravý milovník považuje za dobré pouze myšlenky na to, jak by potěšil milovanou.
26. Láska lásce nic neodepře.
27. Milující se nemůže nasytit potěšením od své milé.
28. Jen malá domněnka nutí zamilovaného podezřívat svoji milovanou.
29. Člověk, kterým zmítá přílišná žádostivost, nemůže milovat.
30. Pravý milovník si neustále v duchu představuje milovanou.
31. Nic nebrání tomu, aby jednu ženu milovali dva muži, nebo jednoho muže dvě ženy.

348 DA II.8.44–48.